

Nr 199.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag till kostnader för särskild polisverksamhet för hindrande och uppdagande av spioneri m. m.; given Stockholms slott den 2 april 1948.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över inrikesärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Eije Mossberg.

Utdrag av protokollet över inrikesärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 2 april 1948.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, GJÖRES, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE, KOCK.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anför chefen för inrikesdepartementet, statsrådet Mossberg.

I årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t på min hemställan under elfte huvudtiteln, punkten 152, föreslagit riksdagen att för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 1 560 000 kronor till *kostnader för särskild polisverksamhet för hindrande och uppdagande av spioneri m. m.* Med ändring av vad jag sålunda hemställt förordar jag i det följande, att anslaget bestämmas till 2 890 000 kronor.

Såsom framgår av vad jag anfört vid min anmälan av anslagsfrågan i statsverkspropositionen handhaves det egentliga spaningsarbetet för hindrande och uppdagande av spioneri m. m. av de ordinära polismyndigheterna.

Dessa skola dock i allmänhet äga anlita biträde av statspolispersonal. För kostnaderna för statspolispersonalen erhålla polisdistrikten gottgörelse av statsmedel enligt vanliga regler. Den övervakning av radiotrafiken, som ansetts böra äga rum, har lagts direkt på statspolisintendenten. Utgifterna för nästa budgetår uppskattade jag till 1 143 500 kronor för spaningsverksamheten och 420 200 kronor för radiokontrollen. Sammanlagt skulle alltså utgifterna enligt denna uppskattning uppgå till 1 563 700 kronor eller i avrundat tal 1 560 000 kronor.

I skrivelse den 31 mars 1948 har *statspolisintendenten* hemställt om höjning av anslaget. I skrivelsen anföres, att de utrikespolitiska förhållandena sedan den tidigare anslagsframställningen avläts undergått en sådan ändring, att en utökning av den ifrågavarande polisverksamheten vore nödvändig. Statspolisintendentens förslag ha redovisats i två sammanställningar, som fogats till skrivelsen.

Enligt sammanställningarna skulle bl. a den för spaningsverksamheten avsedda personalen förstärkas. Sålunda skulle för de centrala arbetsuppgifterna under den biträdande kriminalpolisintendenten anställas en kvalificerad befattningshavare med uppgift att tjänstgöra såsom polisjurist och kamrer. I *arvode till en polisjurist och kamrer* upptages ett belopp av 12 800 kronor. Vidare skulle ytterligare en bilförare och expeditionsvakt samt ett antal skrivbiträden anställas. Posterna för *arvode till bilförare, avlöningar till lönegradsplacerade biträden för kontorsgöromål samt extra skrivhjälp m. m.* ökas i anledning härav med resp. 5 600, 63 000 och 7 000 kronor. För förstärkning av polispersonalen föreslås en ytterligare medelsanvisning av 501 600 kronor för avlöningar m. m. till statspolispersonal. Beloppet uppföres under en anslagspost, betecknad *gottgörelse till polisdistrikten för avlöningar och andra förmåner till polispersonal samt hyra för expeditionslokaler m. m.* Till *extra avlöningskostnader*, avseende ersättningar till polispersonal på sådana orter, där statspolisavdelningar saknas, beräknas ett belopp av 30 000 kronor. Vidare anses statspolisens bilpark böra ökas med 9 personbilar. För *inköp av bilar* upptages i enlighet härmed ett tilläggsbelopp av 110 000 kronor. Slutligen föreslås uppräknig av följande poster, nämligen *underhåll och drift av motorfordon samt underhåll och vård av velocipeder* med 24 000 kronor, *expeditionskostnader m. m.* med 91 200 kronor samt *reskostnads- och traktementsersättningar* med 15 000 kronor varjämte till *inköp av inventarier* beräknas 60 160 kronor. Kostnaderna för spaningsverksamheten skulle följaktligen ökas med (12 800 + 5 600 + 63 000 + 7 000 + 501 600 + 30 000 + 110 000 + 24 000 + 91 200 + 15 000 + 60 160) 920 360 kronor.

I fråga om radiokontrollen förordar statspolisintendenten, att medelsanvisningen höjes med 409 640 kronor för förstärkning av personalen samt inköp av motorfordon och radiomateriel m. m. Närmare redogörelse för förslaget i denna del torde icke böra inflyta i statsrådsprotokollet. Ytterligare upplysningar böra i stället få lämnas till riksdagens vederbörande utskott.

Enligt statspolisintendentens förslag skulle alltså anslaget för nästa budgetår uppföras med (1 560 000 + 920 360 + 409 640) 2 890 000 kronor.

Departementschefen. Den nuvarande organisationen för hindrande och uppdragande av spioneri m. m. började tillämpas den 1 juli 1946 i samband med att allmänna säkerhetstjänsten avvecklades. Anslagen upptogos för ett vart av budgetåren 1946/47 och 1947/48 till 1 500 000 kronor. Den ökning av anslaget, vilken föreslogs i årets statsverksproposition, berodde uteslutande på att de kommunala lönerna till polismännen, särskilt i Stockholm, icke oväsentligt höjts. Verksamheten har under tiden från organisationens ikraftträdande bedrivits i oförändrade former och med i stort sett samma personaluppsättning, som från början ansågs erforderlig. Den senaste tidens händelser göra det emellertid nödvändigt, att verksamheten intensifieras. Detta gäller såväl det egentliga spaningsarbetet som radiokontrollen.

Jag biträder de förslag rörande förstärkning av anslagsposterna, vilka framförts av statspolisintendenten. Medelsbehovet för nästa budgetår skulle alltså uppgå till 2 890 000 kronor. Jag vill emellertid framhålla, att förhållandena kunna komma att så utvecklas, att verksamheten behöver ytterligare intensifieras. Anslaget bör därför kunna med Kungl. Maj:ts medgivande överskridas. Vidare torde Kungl. Maj:t böra äga att, där så skulle finnas lämpligt, fördela anslaget på annat sätt än förut angivits.

Jag förutsätter, att, därest riksdagen icke framställer erinran häremot, Kungl. Maj:t må äga att överskrida eller omfördela jämväl det för budgetåret 1947/48 anvisade anslaget samt därvid i erforderlig utsträckning utöka personalorganisationen.

Under återopande av vad jag i det föregående anfört hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte — med ändring vad härutinnan föreslagits i årets statsverksproposition — föreslå riksdagen

att till *Kostnader för särskild polisverksamhet för hindrande och uppdragande av spioneri m. m.* för budgetåret 1948/49 under elfte huvudtiteln anvisa ett *förslagsanslag* av . . . kronor 2 890 000

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:
Gunnar Olofsson.